

Carsten Edmund

Øjenlæge, dr.med. – Formand for Øjenforeningen

Flerstyrkelinser og grå stær

DER UDFØRES mere end 50.000 operationer for grå stær om året i Danmark. Dermed er det den hyppigst udførte operation i sundhedsvæsenet. For at sikre, at operationen udføres ensartet med høj kvalitet på tværs af landet, udgav Sundhedsstyrelsen i 2013 første gang nationale kliniske retningslinjer (NKR) med faglige anbefalinger for behandlingen. På baggrund af den nyeste viden reviderede man i 2019 anbefalingerne – som noget nyt med deltagelse af Øjenforeningen som repræsentant for patienterne.

Ved operation for grå stær fjernes øjets linse. I gamle dage blev den erstattet af en stærbrille, men siden 1980'erne har man i stedet lagt en kunstig plastiklinse ind i øjet. Dette giver en langt bedre patientkomfort, og gennem de seneste 30 år har dette været standardbehandlingen.

De fleste mennesker over 50 år bruger i dag flerstyrkelinser for at kunne se på alle afstande med den samme brille. Der er derfor

et stort marked for at udvikle en linsetype, der, når den lægges ind i øjet, gør patienten brillefri. Linsefirmaerne har gennem de senere år derfor udviklet tiltagende bedre linser til brug inde i øjet.

Øjenforeningen modtager mange spørgsmål om flerstyrkelinser, og ved udarbejdelse af den nye NKR ønskede vi derfor også en vurdering af brugen af flerstyrkelinser; et emne, der ikke var medtaget i oprindelige

retningslinjer. Fordelen ved brug af flerstyrkelinsen er brillefrihed. Ulempen er, at flerstyrkelinserne kan give øgede blændingsgener og nedsat kontrastfølsomhed. I det aldrende øje kan disse ulemper blive ganske betydningsfulde.

Øjenforeningen mener, at valget af linsetype bør foregå på et oplyst grundlag, men patienten bør have mulighed for – uden egenbetaling – at vælge en flerstyrkelinse, selvom denne forsat ikke er standardvalget.

Inde i bladet er der artikler om såvel NKR-anbefalingerne som grå stær-behandling. ■

”

Fordelen ved brug af flerstyrkelinsen er brillefrihed. Ulempen er, at flerstyrkelinserne kan give øget blændingsgener og nedsat kontrastfølsomhed.